

PREŠOVSKÁ UNIVERZITA V PREŠOVE

SMERNICA

NA URČENIE ZAKÁZANÝCH PRÁC A PRACOVÍSK ŽENÁM A MLADISTVÝM ZAMESTNANCOM

Prešovská univerzita v Prešove (ďalej len „univerzita“) v súlade so zákonom Národnej rady SR č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), nariadením vlády SR č. 272/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní týchto žien v znení nariadenia vlády SR č. 310/2010 Z. z. a nariadením vlády SR č. 286/2004 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam prác a pracovísk, ktoré sú zakázané mladistvým zamestnancom, a ktorým sa ustanovujú niektoré povinnosti zamestnávateľom pri zamestnávaní mladistvých zamestnancov v znení nariadenia vlády SR č. 309/2010 Z.z. vydáva túto

smernicu.

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

1. Účelom tejto smernice je určenie prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy, zakázaných mladistvým zamestnancom v podmienkach univerzity.
2. Smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov univerzity.

Čl. 2

Základné povinnosti zamestnávateľa

1. Univerzita je v zmysle § 6 ods. 1 písm. m) zákona č. 124/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov v záujme zaistenia bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci povinná vypracovať a podľa potreby aktualizovať vlastný zoznam prác a pracovísk
 - a) zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám,
 - b) spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy,
 - c) zakázaných mladistvým zamestnancom.
2. Univerzita je povinná pri všetkých prácach a na pracoviskách, spojených so špecifickým rizikom vystavenia tehotnej ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacej ženy pôsobeniu škodlivých faktorov, vplyvov, procesov alebo pracovných podmienok, posúdiť charakter, stupeň a trvanie takého vystavenia. Univerzita vyhodnotí všetky riziká pre ich bezpečnosť a zdravie a na základe odborného posúdenia zdravotnej

spôsobilosti z hľadiska možných účinkov na tehotenstvo alebo dojčenie takej ženy príslušným lekárom rozhodne o prijatí potrebných opatrení.

3. Univerzita prostredníctvom technika BOZP informuje tehotnú ženu, matku do konca deviateho mesiaca po pôrode, dojčiacu ženu a zástupcov zamestnancov o výsledkoch posúdenia rizika a o všetkých opatreniach, ktoré prijme na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.
4. Univerzita je povinná pri všetkých prácach a na pracoviskách spojených so špecifickým rizikom z vystavenia mladistvého zamestnanca škodlivému pôsobeniu fyzikálnych, chemických, biologických faktorov, vplyvov a procesov posúdiť, vyhodnotiť všetky riziká pre jeho bezpečnosť a zdravie a na základe odborného posúdenia príslušného lekára o zdravotnej spôsobilosti mladistvého zamestnanca rozhodnúť o prijatí potrebných opatrení.
5. Univerzita plní povinnosti podľa odseku 4 pred zaradením mladistvého zamestnanca na prácu a pri podstatnej zmene pracovných podmienok, pričom osobitne zohľadní najmä:
 - a) vybavenie a usporiadanie pracoviska alebo pracovného miesta,
 - b) charakter, stupeň a trvanie vystavenia fyzikálnym, biologickým a chemickým faktorom a vplyvom,
 - c) druh, rozsah a spôsob používania pracovných prostriedkov, strojov, zariadení, látok a materiálov,
 - d) usporiadanie pracovných procesov, postupov a organizáciu práce,
 - e) úroveň jeho odbornej prípravy a výučby.
6. Univerzita informuje mladistvého zamestnanca a zástupcov zamestnancov o výsledkoch posúdenia rizika a o všetkých opatreniach, ktoré prijme na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Čl. 3

Práce zakázané ženám

1. Ženy nesmú byť zamestnávané prácami, ktoré sú pre ne fyzicky neprimerané alebo škodia ich organizmu, najmä prácami, ktoré ohrozujú ich materské poslanie.
2. Tehotná žena nesmie byť zamestnávaná ani prácami, ktoré podľa lekárskeho posudku ohrozujú jej tehotenstvo zo zdravotných príčin spočívajúcich v jej osobe. To platí rovnako o matke do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacej žene.
3. Tehotnú ženu, matku do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacu ženu nemožno za žiadnych okolností nútiť, aby vykonávala práce, pri ktorých sa zistilo možné ohrozenie jej bezpečnosti a zdravia a možné účinky na jej tehotenstvo alebo dojčenie.

Čl. 4

Práce zakázané mladistvým

1. Mladistvý zamestnanec nesmie byť zamestnávaný prácami, ktoré so zreteľom na anatomicke, fyziologické a psychické zvláštnosti v tomto veku sú pre neho neprimerané, nebezpečné alebo jeho zdraviu škodlivé.

2. Univerzita nesmie zamestnávať mladistvých zamestnancov ani prácami, pri ktorých sú vystavení zvýšenému nebezpečenstvu úrazu alebo pri ktorých výkone by mohli vážne ohroziť bezpečnosť a zdravie spoluzamestnancov alebo iných osôb.
4. Univerzita nesmie prideliť mladistvému zamestnancovi prácu, ak by
 - a) objektívne presahovala jeho fyzické a psychické schopnosti,
 - b) bol vystavený škodlivému pôsobeniu nebezpečných chemických látok a nebezpečných chemických prípravkov, napríklad jedovatých, karcinogénnych, mutagénnych, ktoré môžu spôsobiť genetické poškodenie, poškodenie nenarodeného dieťaťa, ohrozenie jeho budúceho reprodukčného vývoja alebo ktoré môžu mať iný chronický vplyv na jeho zdravie,
 - c) bol vystavený škodlivému žiareniu,
 - d) existovalo riziko, o ktorom možno predpokladať, že ho mladistvý zamestnanec nedokáže rozpoznať alebo sa mu vyhnúť, pretože nevenuje dostatočnú pozornosť bezpečnosti pri práci alebo nemá dostatočné skúsenosti alebo odbornú prípravu,
 - e) bol vystavený nadmernej záťaži chladom alebo teplom,
 - f) bol vystavený nadmernému hluku alebo vibráciám, pričom mladistvý zamestnanec môže vykonávať tieto práce s výnimkou prác s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi, ak ide o práce, ktoré sú nevyhnutné z hľadiska jeho odbornej prípravy, a ak je zabezpečená dostatočná ochrana jeho zdravia,
 - g) potrebnou teoretickou prípravou v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
 - h) sústavným odborným dozorom pri práci,
 - i) vhodnou organizáciou režimu práce a inými opatreniami, napríklad používaním osobných ochranných pracovných prostriedkov, obmedzením práce na dobu nevyhnutnú na získanie potrebných skúseností a správnych pracovných návykov.

Čl. 5

Zoznam zakázaných prác a pracovísk

1. Konkrétny zoznam prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám, spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy a zakázaných mladistvým zamestnancom, vypracuje technik BOZP v spolupráci s pracovnou zdravotnou službou.
2. Pri vstupnej inštrukčii na pracovisku musia byť ženy, tehotné ženy a mladiství zrozumiteľne a preukázateľne oboznámení so zoznamom a charakteristikami zakázaných prác.

Čl. 6

Záverečné ustanovenia

1. Táto smernica nadobúda účinnosť 1. mája 2014.

V Prešove 30.04.2014

prof. RNDr. René Matlovič, PhD.
rektor

**CHARAKTERISTIKA PRÁC A PRACOVÍSK, KTORÉ SÚ ZAKÁZANÉ
TEHOTNÝM ŽENÁM, MATKÁM DO KONCA DEVIATEHO MESIACA PO
PÔRODE A DOJČIACIM ŽENÁM**

1. Tehotným ženám sú zakázané práce a pracoviská so škodlivými

- 1.1. **fyzikálnymi faktormi a vplyvmi, najmä** pri ktorých sú zamestnanci vystavení zvýšenému atmosférickému tlaku o viac ako 20 kPa oproti okolitému atmosférickému tlaku, napríklad v tlakových komorách a pri potápaní, alebo zníženému atmosférickému tlaku, prípadne významnému zvýšeniu vnútroplúčneho tlaku,
- 1.2. biologickými faktormi, najmä s
 - a) toxoplasmou gondii,
 - b) vírusom rubeoly (rubivírus),
 - c) vírusom ľudskej imunitnej nedostatočnosti (HIV),
- 1.3. okrem prípadov, keď sú tehotné **ženy** dokázateľne primerane chránené pred pôsobením týchto faktorov očkovaním,
- 1.4. chemickými faktormi, najmä s olovom a jeho zlúčeninami, ktoré sú absorbovateľné ľudským organizmom.

2. Dojčiacim ženám sú zakázané práce a pracoviská so škodlivými chemickými faktormi, najmä s olovom a jeho zlúčeninami, ktoré sú absorbovateľné ľudským organizmom.

3. Ďalej sú tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám zakázané práce

- a) s karcinogénmi, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a označené ako R 40, R 45, R 46, R 47 a R 49,
- b) pri procesoch s rizikom karcinogenity uvedené v osobitnom predpise,²⁾
- c) s chemickými látkami, ktoré
 1. poškadzujú reprodukciu, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a označené ako R 60, R 62,
 2. majú mutagénne účinky a môžu viesť k poškodeniu nenarodeného dieťaťa, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a označené ako R 46, R 61 a R 63,
 3. môžu mať škodlivé účinky na dojčené dieťa, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a označené ako R 64,
 4. môžu poškodzovať plodnosť, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise¹⁾ a označené ako R 60, R 62,
- d) určené ako rizikové v kategóriách 3 a 4 podľa osobitného predpisu,
- e) pri činnostiach vedúcich k ožiareniu v kontrolovaných pásmach pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia,
- f) pri výrobe a spracovaní výbušnín a výbušných predmetov a pri zaobchádzaní s nimi,
- g) pri dezinfekcii a deratizácii priestorov plynmi,
- h) v priestoroch uzavretých a nedostatočne prevetrávaných nádob a nádrží,

- i) s horľavými kvapalinami I. triedy³⁾ s výnimkou ich bezpečného používania v laboratóriách a pri poskytovaní zdravotnej a veterinárnej starostlivosti,
- j) pri ktorých je riziko zrútenia stavieb, konštrukcií a zrútenia alebo zosypania materiálov,
- k) vo výškach nad 1,5 m a nad voľnými hĺbkami,
- l) s nebezpečenstvom vysokého napätia,
- m) pri porážke zvierat na bitúnkoch,
- n) pri chove zvierat podľa osobitného predpisu,
- o) banské pod zemou a pri razení tunelov a štôlní.

1) Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov.

2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénym faktorom pri práci

3) Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 96/2004 Z. z. ktorou sa ustanovujú zásady protipožiarnej bezpečnosti pri manipulácii a skladovaní horľavých kvapalín, ťažkých vykurovacích olejov a rastlinných a živočíšnych tukov a olejov

CHARAKTERISTIKA PRÁČ A PRACOVÍSK, SPOJENÝCH SO ŠPECIFICKÝM RIZIKOM PRE TEHOTNÉ ŽENY, MATKY DO KONCA DEVIATEHO MESIACA PO PÔRODE A PRE DOJČIACE ŽENY

Práce a pracoviská so škodlivými

1. fyzikálnymi faktormi a vplyvmi, ktoré môžu spôsobiť poškodenie plodu alebo narušiť uchytenie placenty alebo jej časti, najmä práce

1.1. s nárazmi, otrasmi alebo pohybmi

- a) spojené s tlakom na brucho a podbrušie spôsobeným či už pracovným zariadením, opracúvanými predmetmi, alebo v dôsledku nevhodne riešeného pracovného miesta,
- b) pri ktorých dochádza k prenosom nárazov na horné končatiny, napríklad práca s ručnými pneumatickými nástrojmi,
- c) pri ktorých dochádza k prenosu vibrácií na ruky, pri ktorom sú prekračované najvyššie prípustné hodnoty vibrácií v závislosti od časového vystavenia, ustanovené osobitným predpisom,¹⁾
- d) s prenosom vibrácií pôsobiacich celkovo alebo miestne, pri ktorých sú prekročené najvyššie prípustné hodnoty ustanovené osobitným predpisom¹⁾ pre tehotné ženy znížené o 10 dB,

1.2. pri manipulácii s nákladmi spojené s rizikami, najmä v bedrovej oblasti chrbtice

- a) pri preprave bremien pomocou jednoduchých bezmotorových pojazdných prostriedkov, pri ktorých musí byť sila vynaložená v ťahu väčšia ako 50 N a sila v tlaku väčšia ako 100 N,
- b) spojené so zdvíhaním, prenášaním a ukladaním bremien, pri ktorých sú prekračované smerné hmotnostné hodnoty,²⁾
- c) s prevažujúcou dynamickou zložkou svalovej práce, pri ktorých je celozmenový pracovný energetický výdaj väčší ako 4 MJ,

1.3. na pracoviskách s hlukom, keď sú prekračované najvyššie prípustné hodnoty hluku pri fyzickej práci, ustanovené osobitným predpisom,¹⁾

1.4. s ionizujúcim žiarením pri činnostiach vedúcich k ožiareniu ionizujúcim žiarením mimo kontrolovaných pásiem pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia, ak dávka na plod počas celého tehotenstva neprekročí 1 mSv,

1.5. s neionizujúcim žiarením, keď sú prekročené najvyššie prípustné hodnoty elektromagnetického žiarenia a elektromagnetických polí s frekvenciami 3 000 GHz a nižšími, ustanovené osobitným predpisom pre obyvateľstvo,³⁾

1.6. na pracoviskách s nadmernou záťažou chladom alebo teplom

- a) keď sa teplota vzduchu udržiava po dobu viac ako 4 hodiny na hodnote 4 °C a nižšej alebo keď sa vykonávajú práce v súhrne za zmenu dlhšie ako 1 hodinu pri teplotách pod -5 °C. Práca v uvedenom povolenom časovom rozsahu musí byť kompenzovaná účinnými ochrannými opatreniami na zabezpečenie fyziologickej termoregulácie tehotnej ženy, najmä vhodným pracovným oblečením, primeraným temperovaním priechodných a odpočinkových priestorov, v prípade potreby zabezpečením teplých nápojov a stravy,
- b) keď časovo-vážená celozmenová priemerná výsledná teplota guľového teplomeru prevyšuje 28 °C,

- c) s významnými zdrojmi sálavého tepla na zamestnanca, keď nemožno technickými opatreniami znížiť sálanie tak, aby nebolo príčinou nadmernej tepelnej záťaže a porúch termoregulácie a aby pôsobenie sálavého tepla na hlavu neprekračovalo 150 W/m^2 ,
 - d) s mimoriadnymi nárokmi na termoreguláciu v dôsledku striedania veľkých teplotných rozdielov v intervaloch kratších ako 30 minút, ako aj pri súčasne vysokej teplote a vlhkosti, ak nie sú zabezpečené opatrenia účinne kompenzujúce negatívny vplyv uvedených faktorov, najmä vhodné pracovné oblečenie, úprava režimu práce a oddychu, pitný režim, primerané tepelno-vlhkostné podmienky v priechodných a odpočinkových priestoroch,
- 1.7. s nevhodným pohybom a držaním tela a s premiestňovaním sa v rámci pracoviska alebo mimo neho
- a) vykonávané vo fyzicky náročných a v nevhodných pracovných polohách, ako je práca v hlbokom predklone, v podpore, v kľaku, poležiačky, vo vypätom stoji na špičkách nôh, s rukami nad hlavou a s pootočením trupu o viac ako 60° ,
 - b) postojáčky u tehotných žien, ak sa vykonávajú súvisle počas prevažnej časti pracovnej zmeny,
 - c) vykonávané v obmedzenom pracovnom priestore, ktorý neumožňuje striedanie pracovných polôh a uvoľňovanie zaťažovaných častí podpornopohybovej sústavy, a v podmienkach, ktoré neumožňujú upraviť pracovné miesto s ohľadom na antropometrické zmeny tela ženy v priebehu tehotenstva,
- 1.8. s psychickou záťažou
- a) pri ktorej nemožno individuálne prispôbovať pracovné tempo dané strojovým zariadením,
 - b) pri ošetrovaní pacientov na uzavretých psychiatrických oddeleniach.

2. biologickými faktormi, najmä práce

- a) s klasifikovanými faktormi skupiny 2, 3 a 4,⁴⁾ ak je známe, že tieto faktory alebo terapeutické opatrenia potrebné vzhľadom na pôsobenie týchto faktorov ohrozujú zdravie tehotných žien a nenarodeného dieťaťa,
- b) pri výrobe liečiv a prípravkov na humánne a veterinárne účely, pri ktorých môže preukázateľne vo významnej miere dochádzať k prenikaniu v nich obsiahnutých biologických účinných látok do organizmu.

3. chemickými faktormi, najmä práce s

- 3.1 ortuťou a s jej zlúčeninami,
- 3.2 látkami spomaľujúcimi mitózu,
- 3.3 oxidom uhoľnatým,
- 3.4 chemickými látkami, ktoré sú v nebezpečnej miere absorbované cez pokožku⁵⁾ a ktoré sú uvedené v osobitnom predpise⁶⁾ a označené ako R 24 a R 27,
- 3.5 chemickými látkami, ktoré
 - 1. majú výrazný alergizujúci účinok na dýchacie ústrojenstvo alebo kožu, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise⁶⁾ a označené ako R 42 a R 43,
 - 2. majú žieravý účinok na kožu, ktoré sú uvedené v osobitnom predpise⁶⁾ a označené ako R 34, R 35, okrem predaja nebezpečných chemických látok a nebezpečných chemických prípravkov v uzavretých nerozbitných, originálnych baleniach.

1) Nariadenie vlády č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku
 Nariadenie vlády SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

- 2) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.
- 3) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 351/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred účinkami optického žiarenia pri práci
- 4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 338/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci
- 5) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci
- 6) Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov.

CHRAKTERISTIKA PRÁC A PRACOVÍSK, KTORÉ SÚ ZAKÁZANÉ MLADISTVÝM ZAMESTNANCOM

Práce a pracoviská

1.1 so škodlivými fyzikálnymi faktormi a ich vplyvmi, najmä práce

- a) pri činnostiach vedúcich k ožiareniu ionizujúcim žiarením,
- b) pri ktorých sú mladiství zamestnanci vystavení zvýšenému atmosférickému tlaku o viac ako 20 kPa oproti okolitému atmosférickému tlaku, napríklad v tlakových nádržiach a pri potápaní, alebo zníženému atmosférickému tlaku, prípadne významnému zvýšeniu vnútropľúcneho tlaku,
- c) pod zemou pri ťažbe nerastov alebo pri razení tunelov a štôlní,
- d) spojené so zvýšenou záťažou podpornopohybového ústrojenstva a nadväzných systémov a funkcií organizmu pri zdvíhaní a prenášaní bremien, ktoré prekračujú smerné hmotnostné hodnoty,¹⁾
- e) vykonávané dlhšie ako 4 hodiny za zmenu postojacky bez možnosti zmeny základnej pracovnej polohy alebo práce s významným obmedzením pohyblivosti a zmeny polohy trupu a končatín v priebehu zmeny,
- f) vykonávané vo fyzicky náročných a nevhodných pracovných polohách, ako práca v hlbokom predklone, v kľaku, v podrepe, poležiačky, vo vypnutom postoji na špičkách nôh, s rukami nad hlavou, pri pootočenom trupe viac ako o 60°. Zákaz sa netýka prác, pri ktorých uvedené pracovné polohy tela a jeho častí sa v priebehu pracovnej zmeny vyskytujú ojedinele a krátkodobo a sú nevyhnutné v rámci odbornej výučby a prípravy na povolanie a taktiež prípravy na profesiu, kde fyzicky náročné a extrémne polohy tela sú neoddeliteľnou súčasťou výkonu povolania, napríklad pri profesii umelecký tanec, artistika,
- g) na pracoviskách s nadmernou záťažou chladom a teplom,
 1. kde časovo vážená celozmenová priemerná teplota guľového teplomeru prekračuje 28 °C,
 2. v trvaní viac ako 4 hodiny za zmenu na pracoviskách, kde je teplota z technologických dôvodov udržiavaná na hodnote nižšej ako 5 °C a v súhrne v trvaní viac ako 1 hodinu za zmenu pri teplotách nižších ako -5 °C. Práca v uvedenom povolenom časovom rozsahu musí byť kompenzovaná účinnými ochrannými opatreniami na zabezpečenie fyziologickej termoregulácie mladistvého zamestnanca, najmä vhodným pracovným oblečením, primeraným temperovaním priechodných a odpočinkových priestorov, v prípade potreby zabezpečením teplých nápojov a stravy,
 3. pri striedaní veľkých teplotných rozdielov v pracovnom prostredí, ak sa toto striedanie uskutočňuje v intervaloch kratších ako 30 minút a ak nie sú zabezpečené účinné náhradné a doplňujúce opatrenia umožňujúce fyziologickú termoreguláciu mladistvých zamestnancov, najmä vhodné pracovné oblečenie, úprava režimu práce a oddychu, pitný režim, primerané tepelno-vlhkostné podmienky v priechodných a odpočinkových priestoroch,
 4. v prostredí so zdrojmi sálavého tepla na mladistvého zamestnanca, kde intenzita sálania na pracovnom mieste pri pôsobení sálavého tepla na hlavu prekračuje 150 W/m²,
 5. v prostredí s relatívnou vlhkosťou vzduchu prekračujúcou 80 %,
- h) s koncentráciou kyslíka v ovzduší nižšou ako 20 % objemových,

- i) na pracoviskách s hlukom, kde sú prekračované najvyššie prípustné hodnoty hluku na pracovných miestach ustanovené osobitným predpisom.²⁾ Pri zabezpečení náhradných ochranných opatrení, napríklad používaní účinných osobných ochranných pracovných prostriedkov, nesmie práca v takomto prostredí prekračovať 4 hodiny za zmenu a musí byť prerušovaná nevyhnutnými prestávkami,
- j) pri ktorých sú prekračované najvyššie prípustné hodnoty vibrácií prenášaných na ruky, celé telo a miestne ustanovené osobitným predpisom.²⁾ Ak je vykonávanie takýchto prác nevyhnutné z dôvodu odbornej výučby a prípravy na povolanie, musí byť vystavenie vibráciám obmedzené časovo na najnižšiu možnú mieru a súčasne musia byť vykonané opatrenia na zníženie vplyvu faktorov zvyšujúcich negatívny účinok vibrácií, napríklad chladu, vlhkosti alebo statickej záťaže,
- k) s neionizujúcim žiarením, keď sú prekročené najvyššie prípustné hodnoty elektromagnetického žiarenia a elektromagnetických polí s frekvenciami 3 000 GHz a nižšími ustanovené osobitným predpisom³⁾ pre obyvateľstvo,

1.2 so škodlivými biologickými faktormi a ich vplyvmi klasifikovanými v skupinách 3 a 4 uvedených v osobitnom predpise,⁴⁾

1.3 so škodlivými chemickými faktormi a ich vplyvmi, najmä práce

- a) s nebezpečnými chemickými látkami a nebezpečnými chemickými prípravkami klasifikovanými ako jedovaté látky a prípravky (T), veľmi jedovaté látky a prípravky (Tx), žieravé látky a prípravky (C) a výbušné látky a prípravky (E) uvedené v osobitnom predpise,⁵⁾
- b) s nebezpečnými chemickými látkami a nebezpečnými chemickými prípravkami klasifikovanými ako škodlivé látky a prípravky (Xn) uvedené v osobitnom predpise⁵⁾ a označené jedným alebo viacerými ďalej uvedenými označeniami špecifického rizika upozorňujúcimi na ich nebezpečné vlastnosti:
 1. nebezpečenstvo veľmi vážnych ireverzibilných účinkov, označené ako R 39,
 2. možnosť karcinogénneho účinku, označené ako R 40,
 3. môže spôsobiť senzibilizáciu pri vdýchnutí, označené ako R 42,
 4. môže spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou, označené ako R 43,
 5. môže spôsobiť rakovinu, označené ako R 45,
 6. môže spôsobiť genetické poškodenie, označené ako R 46,
 7. nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia v dôsledku dlhodobej expozície, označené ako R 48,
 8. môže poškodiť plodnosť, označené ako R 60,
 9. môže ohroziť poškodenie nenarodeného dieťa, označené ako R 61,
- c) s chemickými látkami a chemickými prípravkami klasifikovanými ako dráždivé látky a prípravky (Xi) uvedené v osobitnom predpise⁵⁾ a označené jedným alebo viacerými ďalej uvedenými označeniami špecifického rizika upozorňujúcimi na ich nebezpečné vlastnosti:
 1. mimoriadne horľavé, označené ako R 12,
 2. môžu spôsobiť senzibilizáciu pri vdýchnutí, označené ako R 42,
 3. môžu spôsobiť senzibilizáciu pri kontakte s pokožkou, označené ako R 43,
- d) s chemickými látkami a chemickými prípravkami klasifikovanými ako karcinogény kategórií 1 a 2 uvedené v osobitnom predpise,⁶⁾
- e) s olovom a jeho zlúčeninami, ktoré sú absorbovateľné ľudským organizmom,
- f) s azbestom,

- g) pri výrobe humánných a veterinárnych liečiv a prípravkov, ak nie je vylúčená možnosť preniknutia v nich obsiahnutých biologických účinných látok vo významnej miere do organizmu, ako aj práce, pri ktorých je možné vystavenie chemickým faktorom s omamnými a psychotropnými účinkami,

1.4 pri procesoch

- a) s rizikom karcinogenity uvedeným v osobitnom predpise,⁶⁾
- b) pri výrobe a spracovaní výbušnín a výbušných predmetov a zaobchádzaní s nimi,
- c) pri chove zvierat podľa osobitného predpisu,
- d) pri zabíjaní zvierat na bitúnku,
- e) pri manipulácii so zariadeniami na výrobu, skladovanie alebo používanie stlačených skvapalnených alebo rozpustných plynov,
- f) v nedostatočne prevetrávaných nádržiach, cisternách, kadiach a rezervoároch,
- g) pri manipulácii s obalmi, napríklad so sudmi, kanistrami obsahujúcimi chemické látky uvedené v bode 1.3,
- h) s rizikom zrútenia stavieb, konštrukcií,
- i) s nebezpečenstvom vysokého napätia,
- j) pri ktorých nemožno individuálne prispôbovať pracovné tempo dané strojovým zariadením a pri ktorých sa používa odmeňovanie podľa výsledkov,

1.5 ďalej práce

- a) určené ako rizikové v kategóriách 3 a 4 podľa osobitného predpisu,
- b) spojené so zvýšeným rizikom úrazov,
- c) pri dezinfekcii a deratizácii priestorov plynmi,
- d) vo výškach presahujúcich 1,5 m a nad voľnými hĺbkami.

1) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 281/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri ručnej manipulácii s bremenami.

2) Nariadenie vlády č. 115/2006 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku

Nariadenie vlády SR č. 416/2005 Z. z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou vibráciám

3) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 351/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane zdravia pred účinkami optického žiarenia pri práci

4) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 338/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci

5) Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch v znení neskorších predpisov.

6) Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 356/2006 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou karcinogénnym a mutagénym faktorom pri práci

Zoznam prác a pracovísk zakázaných tehotným ženám, matkám do konca deviateho mesiaca po pôrode a dojčiacim ženám

Organizačná Jednotka	Pracovisko - práca	Príčina zákazu

Zoznam prác a pracovísk spojených so špecifickým rizikom pre tehotné ženy, matky do konca deviateho mesiaca po pôrode a pre dojčiace ženy

Organizačná Jednotka	Pracovisko - práca	Príčina zákazu

Zoznam prác a pracovísk zakázaných mladistvým zamestnancom

Organizačná Jednotka	Pracovisko - práca	Príčina zákazu